

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Opplandskraft DA
Postboks 1098
2605 LILLEHAMMER

Deres ref

Vår ref

Dato

18/790-

22. juni 2018

Opplandskraft DA – Tillatelse til planendring for Tolga kraftverk i Tolga og Os kommuner

1. Bakgrunn

Opplandskraft DA fikk konsesjon til bygging av Tolga kraftverk ved kongelig resolusjon 21.04.2017.

Opplandskraft DA søkte 12.01.2018 om planendring etter at detaljplanlegging og optimalisering av prosjektet avdekket alternative utbyggingsløsninger. Det søkes om ny inntaksløsning og dam, ny alternativ plassering av tverrslag, ny adkomstvei til tunnelutløp og kraftverkstransformator i dagen i istedenfor i fjell. Opplandskraft DA mener endringene innebærer reduserte naturinngrep, forbedret løsning for fiskevandring, mindre anleggsstøy ved boliger og reduserte utbyggingskostnader sammenlignet med konsesjonsgitt løsning.

Opplandskraft DA søker om nødvendige tillatelser etter vassdragsreguleringsloven, energiloven og oreigningslova.

I henhold til tillatelsen til bygging av Tolga kraftverk har Olje- og energidepartementet myndighet til å godkjenne planendringer. Departementet har også myndighet etter vassdragsreguleringsloven § 9 til å endre vilkår, herunder reglement, etter søknad fra konsesjonæren.

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Katrin Lervik
22 24 63 60

2. Nærmere om planendringen

2.1. Ny inntaksløsning

Opplandskraft DA fikk konsesjon til en inntaksløsning basert på bygging av en lukedam med overløp på kote 587,43. I konsesjonen er det krav om toveis fiskepassasje, som bl.a. forutsetter en naturlignende fiskebekk rundt dammen for oppvandring. Inntaksbassenget vil strekke seg om lag 1600 m oppstrøms dammen.

Opplandskraft DA søker nå om å bygge en overløpsterskel ca. 140 m ovenfor opprinnelig damsted. Terskelen vil ikke ha luker eller annen regulering og vil ha overløp på kote 586,0, som er 1,43 m lavere enn konsesjonsgitt løsning. Med lavere oppdemming vil inntaksbassenget strekke seg ca. 400 m oppstrøms inntaket, dvs. 1200 meter kortere enn ved konsesjonsgitt løsning.

Opplandskraft DA foreslår at fiskepassasjen for oppvandring plasseres i selve overløpsterskelen i hovedelva som erstatning for fiskebekk. Oppvandring av fisk vil foregå over terskelen i to integrerte løp der det alltid vil gå minstevannføring. Ved høye vannføringer, større enn kraftverkets slukeevne, vil det gå vann over hele terskelens bredde, og det vil være oppvandringsmuligheter også over andre deler av terskelen. Nedvandring av fisk vil også skje via de integrerte løpene. I tillegg er det planlagt to fiskeavledere i tilknytning til inntaksristene. Inntaksristene er planlagt horisontalt vinklet med lysåpninger på 15 mm, som forutsatt i konsesjonen.

Inntaksløsningen med overløpsterskel vil ifølge Opplandskraft DA føre til lavere overløpshøyde og reduserer fallhøyden og kraftproduksjonen med om lag 3,2 GWh årlig sammenlignet med opprinnelig konsesjon samtidig som investeringskostnadene reduseres.

2.2 Tverrslag og tipp

Opplandskraft DA fikk tillatelse til at tverrslaget på avløpstunnelen ble plassert vest for fv. 30 ved Tolga Næringspark. Nå søker Opplandskraft DA om å legge tverrslag ved Kleven som ligger mellom fv. 30 og Glomma, sør for planlagt tipp i Kåsdalen. Tverrslag Kleven er teknisk bedre enn alternativet ved Næringsparken, reduserer investeringskostnadene, og er blitt aktuelt da det nå er færre fjørfeprodusenter i området som blir forstyrret.

Med flytting av tverrslaget vil noe mer av tunnelmassene tas ved Kleven og deponeres i deponiet ved Kåsdalen og om lag 60 000 m³ mindre masser vil deponeres ved Erlia. Det totale deponivolumet forblir det samme.

2.3 Veier

I henhold til opprinnelig konsesjon ville veien til utløpet ved Eidsfossen gå fra fv. 30 fra øst. Opplandskraft DA har søkt om ny trasé fra nord, fra eksisterende avkjøring ved fv. 30 og ned

langs elva frem til tunnelutløpet. Veien vil bli ca. 1000 m lang, hvorav de første 250 m er oppgradering av eksisterende landbruksvei. I tillegg vil planendringen medføre behov for en ny vei ved inntaket via eksisterende avkjøring på fv. 30 på skrå ned til inntaket, samt en snuplass og parkering. Ved tverrslag Kleven vil det bli om lag 130 m ny vei fra tverrslaget ned til eksisterende vei og videre til tipp i Kåsdalen. Det kreves kryssing av fv. 30 mellom tverrslag Kleven og tipp i Kåsdalen, som krever godkjenning fra Statens vegvesen.

2.4 Elektriske anlegg

Det er søkt om tillatelse til elektriske anlegg i kraftverket og nettilknytning frem til Tolga transformatorstasjon. I opprinnelig konsesjon var det ikke avklart om transformatorstasjonen for kraftverket med tilhørende bryterfelt skulle plasseres inne i fjell eller i friluft utenfor stasjonsportalen.

I planendringen søker Opplandskraft DA primært om utendørsanlegg, og sekundært om anlegg i fjell. Utendørsanlegget med transformator og koblingsanlegg vil dekke et område på om lag 16x24 meter, og er tenkt plassert ved siden av portalbygget. Alternativet med anlegg i fjell vil innebære at transformatoren plasseres i egen nisje i enden av stasjonshallen, og koblingsanlegget plasseres i et eget rom i transformatorhallen.

Opplandskraft DA informerer om at utendørsanlegg vil være ca. åtte millioner kroner billigere enn anlegg i fjell. Opplandskraft DA peker på at det av beredskapsmessige hensyn er bedre med et anlegg i friluft, i tilfelle brann i tillegg til at et utendørsanlegg også vil være en bedre løsning økonomisk

Opplandskraft DA søker også om en traséjustering for kraftledningen fra kraftstasjonen til Tolga transformatorstasjon. Kabelsjakta vil komme ut i dagen like sør for tunellpåkugget, og kraftledningens trasé må derfor justeres for å treffe nytt påkoblingspunkt.

3. NVEs innstilling

NVE har oversendt innstilling 28.05.2018 og anbefaler at Opplandskraft DA får tillatelse til planendring av Tolga kraftverk etter vassdragsreguleringsloven som omsøkt.

NVE anbefaler også at det gis tillatelse etter energiloven til bygging og drift av Tolga kraftverk med tilhørende koblingsanlegg, og at Opplandskraft DA gis samtykke til ekspropriasjon og forhåndstiltredelse etter oreigningslova.

4. Departementets bemerkninger

4.1. Vurderingsgrunnlaget

I departementets vurdering av om konsesjon skal gis etter vassdrags- og energilovgivningen, må fordelene og ulempene ved det omsøkte tiltaket veies opp mot hverandre. Skader og ulemper for både allmenne og private interesser skal hensyntas.

Bevaring av naturmangfoldet inngår i skjønnsutøvingen ved saksbehandlingen etter vassdrags- og energilovgivningen. Det innebærer at miljøkonsekvensene ved planendring av Tolga kraftverk og tilhørende elektriske anlegg må vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der tiltakets bidrag til økt produksjon av fornybar energi og hensynet til kraftbalansen avveies mot forringelsen eller tapet i naturmangfoldet.

Bestemmelsen i naturmangfoldloven § 7 og prinsippene i samme lov §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer for vedtak etter vassdragslovgivningen. Det vises i den sammenheng til forvaltningsmålene om naturtyper, økosystemer og arter i naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Disse forvaltningsmålene blir iaktatt ved departementets behandling.

Departementet bygger vurderingen og tilrådingen på følgende:

- Kgl.res. av 21.4.2017.
- NVEs innstilling av 28.5.2018 og høringsuttalelser til denne.
- Opplandskraft DAs søknad av 14.1.2018.
- Tolga kraftverk – utforming av fiskepassasje etter planendring. Norconsult 2017.
- Tilleggsuttalelse KU - fisk. NINA 2017.
- Tilleggsuttalelse KU – Naturmiljø. Miljøfaglig utredning 2018.
- Tolga kraftverk – vannlinjeberegninger ved planendring. Norconsult 2017.
- Tilleggsuttalelser KU – Landskap. Feste Nord-Øst 2018.

NVE har foretatt høring av planendringssøknaden og mottatt totalt 14 høringsuttalelser. Departementet har ikke sett behov for noen ytterligere høring.

Både Os og Tolga kommuner mener den omsøkte endringen er et bedre alternativ enn den konsesjonsgitte løsning. Fylkesmannen i Hedmark mener det oversendte forslaget til planendring er langt å foretrekke fremfor det tidligere konsesjonsgitte alternativet, og mener de negative konsekvensene for natur- og miljøverdiene i området samlet sett vil bli mindre med det oversendte forslaget enn med det konsesjonsgitte. Også Hedmark fylkeskommune er positive til endringen, og peker på at endringene vil medføre mindre negative konsekvenser for fisk og bunndyr. Norges Jeger- og Fiskerforbund og Forum for natur og friluftsliv Hedmark mener endringen vil medføre mindre negative konsekvenser for sine interesser enn hva som opprinnelig er godkjent i gitt konsesjon. Kvinnan camping og Per Urseth er skeptiske til om planendringen faktisk gir forbedring, og ønsker et bedre kunnskapsgrunnlag.

Departementet finner at tiltaket er godt nok opplyst ved gjennomførte utredninger og høringer til at vedtak kan fattes. Departementet viser til at materialet antas å gi den kunnskap som kreves om landskapet, utbredelse av naturtyper, den økologiske tilstanden i området og arters bestandssituasjon. Også virkningene av utbyggingen er beskrevet på tilstrekkelig vis.

4.2. Departementets vurdering av tiltakets virkninger

Samfunnsmessige hensyn

Den viktigste samfunnsmessige nytten med Tolga kraftverk vil være produksjon av ny fornybar kraft. Nye tall fra Opplandskraft DA viser at opprinnelig konsesjon ville gi en årlig produksjon på 208 GWh, der om lag 45 % er vinterkraft, og med en spesifikk utbyggingskostnad på 4,33 kr/KWh.

Planendringen gir noe lavere fallhøyde, og en årlig produksjon på 204,8 GWh og med samme vinterandel som konsesjonsgitt. Planendringen gir en kostnadsreduksjon på totalt 58 mill. kroner. Med en utbyggingskostnad på 841 mill. kroner gir dette en spesifikk utbyggingskostnad på 4,1 kr/KWh. Tiltaket vil ha en positiv nåverdi.

Nåverdien inngår i den videre vurderingen av tiltakets samlede fordeler og ulemper. Endringene vil også ha virkninger blant annet på natur, miljø og areal.

Fisk og fiskevandring

Tolga kraftverk vil påvirke en strekning av Glomma hvor det er livskraftige bestander av harr og ørret. Av den grunn ble det satt krav til toveis vandring av fisk i konsesjonen, blant annet basert på skråstilt varegrind med lysåpning 1,5 cm og en fiskepassasje for oppvandring i form av en naturlignende fiskebekk.

Planendringen medfører en ny inntaksløsning med en lavere overløpsterskel istedenfor en tradisjonell lukedam. Lavere oppdemming medfører også et kortere inntaksbasseng. Minstevannføringsstrekningen øker noe, men totalt berørt elvestrekning inkludert inntaksbassenget vil bli redusert med om lag 1 km.

I henhold til Norconsults tilleggsutredning om fisk vil fiskens oppvandring med ny inntaksdam skje over terskelen i hovedelva. I terskelens høyre side er det en forsenkning der fisken kan vandre både opp og ned, og med kontinuerlig minstevannføring. Ved høye vannføringer som er høyere enn kraftverkets slukeevne (60 m³/s), vil opp- og nedstrøms fiskevandring kunne skje over en større bredde av terskelen. Fiskevandningsarrangementer vil utformes etter mest mulig naturlike prinsipper. Den naturlignende fiskebekken rundt dammen utgår med planendringen.

Tidligere omsøkt løsning med vertikal, skråstilt varegrind er erstattet av en horisontalt vinklet varegrind med to fiskeavledere. Inntaksristene vil fortsatt ha 15 mm lysåpning i tråd med konsesjonsgitt alternativ.

Fiskeeksperter i NIVA har kommet til at den omsøkte planendringen vil være bedre for fisk og bunndyr enn den opprinnelige planen.

NVE finner at virkningene på fisk og ferskvannsbiologi ved ny dam ikke vil medføre noen større konsekvenser for allmenne interesser enn konsesjonsgitt lukedam. NVE mener terskeldam er mindre omfattende, og sannsynligvis en bedre løsning enn konsesjonsgitt alternativ.

Departementet slutter seg til NVEs vurdering. Departementet har vektlagt at Fylkesmannen i Hedmark og de fleste høringspartene mener planendringen er et bedre alternativ for fisk og fiskevandring enn konsesjonsgitt lukedam. Hensynet til fisk og fiskevandring vil også være sentralt ved behandling av etterfølgende detaljplan.

Naturtyper og rødlistearter

Det konsesjonsgitte Tolga kraftverk vil berøre noen naturtypelokaliteter av lokal og regional verdi. Det er pålagt avbøtende tiltak for å redusere ulempene for disse.

Det er ikke gjort nye funn av rødlistearter eller naturtyper registrert i nærheten av det aktuelle utbyggingsområdet, og som berøres av planendringen.

En naturtypelokalitet (rikmyr) med lokalt viktig verdi blir berørt av planendringen på en noe annen måte, men med samme konsekvensgrad, som ved konsesjonsgitt alternativ. Lavere oppdemming ved inntaket vurderes å gi mindre konsekvenser på naturtyper enn konsesjonsgitt alternativ. Opplandskraft DAs konsulent Miljøfaglig utredning har kommet til at planendringen gir mindre negative konsekvenser enn konsesjonsgitt alternativ.

Verken tverrslag Kleven eller de nye veiene vil komme i konflikt med registrerte naturverdier. NVE legger til grunn at konsekvensene ved planendringene er beskjeden.

Departementet har ingen ytterligere merknader, og slutter seg til NVEs vurdering.

Landskap og friluftsliv

I følge utbyggers konsulent Feste Nord-Øst vil omsøkt terskel gi mindre terrenginngrep og mindre vannstandspåvirkning. Konsekvensene for landskap vil derfor reduseres med omsøkte planendringsalternativ. Konsulenten viser videre til at tverrslag Kleven og de nye veiene vil gi en liten til ubetydelig endring i konsekvens for landskapet.

NVE har kommet til at planendringen ikke vil påvirke opplevelsesverdier knyttet til landskap i særlig grad. NVE mener en terskeldam vil bli mindre ruvende i terrenget enn konsesjonsgitte lukedam. Øvrige elementer kan tilpasses landskapet ved detaljplanutforming.

Per Urseth og Kvinnan camping v/Tor Henrik Jordet er skeptiske til utendørsanlegget.

Feste Nord-Øst vurderer at transformatorstasjon i dagen totalt sett vil ha samme konsekvens for omliggende landskap som transformatorstasjon i fjell. NVE viser til at de visuelle virkningene av utendørsanlegget vil bestå av at transformatoren og koblingsfeltet kan ses på noe avstand. Det er glissen skogsvegetasjon i området, og man vil ikke se anlegget særlig godt fra riksvei 30 eller ved turgåing langs Glomma, og det er derfor kun i området rundt stasjonen det vil være visuelle virkninger. NVE mener de landskapsmessige virkningene av et utendørsanlegg er så små at de kan aksepteres.

NVE kan ikke se at noen av de omsøkte planendringene vil påvirke friluftslivet eller fiskeinteressene i vassdraget i noen grad sammenlignet med konsesjonsgitt alternativ. Departementet slutter seg til NVEs vurdering av virkninger for landskap og friluftsliv. Planendringen ved inntaket vil gi mindre negative konsekvenser for landskapet enn konsesjonsgitt alternativ. Når det gjelder utendørsanlegget vil virkningene kun være lokale. Departementet vil peke på at kommunen er positiv til et utendørsanlegg.

Kulturminner

Tolga kraftverk ligger i et område med flere kulturminner og et verdifullt kulturmiljø. Hedmark fylkeskommune mener at planendringene medfører få endringer i påvirkningsgrad når det gjelder kulturlandskap og kulturminner fra nyere tid, men ber om å delta på befaring av utløpsområdet for å påvise et fløtningsminne. NVE forutsetter at Hedmark fylkeskommune er involvert i videre planlegging. Departementet viser til vilkåret om kulturminner, og har ingen ytterligere merknader.

Øvrige spørsmål omtalt i høringen

Departementet viser til NVEs vurdering av høringspartenes omtale av spørsmål om minste slukeevne og massedeponier, og slutter seg til NVEs merknader. Departementet vil påpeke at detaljer rundt utløpsutforming og andre komponenter sentralt for fiskevandring vil håndteres som del av detaljplan.

Vanndirektivet

Departementet mener at planendringen ikke medfører nye virkninger som medfører behov for en særskilt vurdering etter vannforskriften § 12.

Ekspropriasjon

Opplandskraft DA har søkt om tillatelse etter oreigningslova for erverv av nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift av Tolga kraftverk i henhold til planendringen. Det er også søkt om tillatelse til forhåndstiltredelse. Planendringen medfører ikke behov for ekspropriasjon av fall.

I følge e-post av 15.5.2018 til NVE har Opplandskraft DA inngått avtaler med 37 av 38 rettighetshavere som blir berørt av planendringen. Dermed gjelder ekspropriasjonssøknaden kun den gjenstående rettighetshaveren.

For å tillate ekspropriasjon må det foretas en interesseavveining etter oreigningslova § 2 annet ledd. Departementet viser til vurderingene av fordeler og ulemper av planendringen for Tolga kraftverk med tilhørende elektriske anlegg og nettilknytning ovenfor når det gjelder konsesjonsspørsmålet etter vassdragsreguleringsloven og energiloven. Departementet har i konsesjonsspørsmålet funnet at fordelene ved tiltakene overstiger de skader og ulemper utbyggingen vil medføre. Departementet mener at de samfunnsmessige fordeler ved tiltakene er av en slik betydning at det må tillegges avgjørende vekt sammenlignet med den enkelte grunneiers og rettighetshavers interesser som blir berørt av tiltakene. Departementet har etter en samlet vurdering kommet til at inngrepet utvilsomt er mer til gagn enn til skade, og at vilkåret i oreigningslova § 2 annet ledd er oppfylt.

Opplandskraft DA gis samtykke til ekspropriasjon av nødvendige arealer og rettigheter for bygging og drift av de omsøkte anleggene som omsøkt.

Forhåndstiltredelse

Opplandskraft DA har også søkt om samtykke til forhåndstiltredelse ifm. planendringen.

I brev av 25.04.2018 har advokatfirmaet Thallaug ANS på vegne av Opplandskraft DA søkt departementet om forhåndstiltredelse for rettighetshavere som berøres av opprinnelig konsedert alternativ. Det opplyses i brevet at skjønn her er begjært ovenfor 5 berørte grunneiere.

Søknadene om forhåndstiltredelse behandles separat i eget vedtak.

5. Konklusjon

I vurderingen av om planendringen kan tillates har departementet lagt vekt på at utbyggingen vil gi 204,8 GWh/år med en betydelig andel vinterkraft. Kraftproduksjonen er noe lavere enn opprinnelig konsesjonsgitt prosjekt. Samtidig er kostnadene lavere, og tiltaket har en høyere positiv nåverdi enn konsesjonsgitt prosjekt.

Departementet har kommet til at de negative konsekvensene for natur og miljø er redusert sammenlignet med konsesjonsgitt utbyggingsalternativ, spesielt på grunn av ny inntaksløsning, som er bedre for fisk og fiskevandring.

Departementet har i vurderingen lagt vekt på at Tolga og Os kommuner, Fylkesmannen i Hedmark og de fleste øvrige høringsparter mener at planendringen er bedre enn konsesjonsgitt prosjekt.

Departementet har etter en samlet vurdering kommet til at fordelene og nytten ved planendringen er større enn ulempene for allmenne og private interesser jf. vassdragsreguleringsloven § 5.

I medhold av vassdragsreguleringsloven § 3 og fullmakt gitt ved kgl. res. 21.04.2017 gis Opplandskraft DA tillatelse til den omsøkte planendringen.

I medhold av vassdragsreguleringsloven § 9 gis Opplandskraft DA tillatelse som omsøkt til å senke HRV til kote 586. Justert manøvreringsreglement følger vedlagt.

Tillatelsen gis på de samme forutsetninger og vilkår som fremgår av kgl. res. av 21.04.2017 med justeringer av tabellen under post 5 inntatt i NVEs innstilling av 28.5.2018.

Opplandskraft DA gis tillatelse etter energiloven for bygging og drift av Tolga kraftverk med tilhørende koblingsanlegg i tråd med planendringssøknaden.

Vedlagt følger oppdatert anleggskonsesjon for de elektriske anleggene i kraftstasjonen og for 132 kV ledningen. I anleggskonsesjonen inngår de elektriske anleggene i kraftstasjonen, som var utelatt i opprinnelig konsesjonsvedtak. Anleggskonsesjonen erstatter anleggskonsesjonen gitt ved kgl.res. 21.04.2017.

Opplandskraft DA gis samtykke til ekspropriasjon av nødvendige arealer og rettigheter for bygging og drift av de omsøkte anleggene, jf. oreigningslova § 2 nr. 19 og nr. 51.

Denne avgjørelsen kan påklages til Kongen i statsråd av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Kongen i statsråd og sendes til Olje- og energidepartementet.

Med hilsen

Per Håkon Høisveen (e.f.)

ekspedisjonssjef

Trond Ulven Ingvaldsen
Trond Ulven Ingvaldsen
Avdelingsdirektør

Vedlegg

Justert manøvreringsreglement

Anleggskonsesjon

Kopi

Bane Nor SD
Direktoratet for mineralforvaltning med
Bergmesteren for Svalbard
Eidsiva Nett AS
Forum for Natur og Friluftsliv Hedmark
Fylkesmannen i Hedmark
Hedmark fylkeskommune
Kjell Dalløkken
Kvennan camping v/Tor Henrik Jordet
Miljødirektoratet
Naturvernforbundet i Hedmark
Norges vassdrags- og energidirektorat
Os kommune
Per Urseth
Sametinget
Statens vegvesen, region øst
Tolga kommune

Manøvreringsreglement

for Tolga kraftverk i Tolga og Os kommuner, Hedmark fylke

(Fastsatt ved olje- og energidepartementets vedtak 22.06.2018, erstatter reglement fastsatt ved kgl.res. 21.04.2017)

1.

Reguleringer

Vannstanden i inntaksmagasinet søkes holdt på HRV kote 586,00, men kan senkes til LRV kote 585,00. Inntaksmagasinet skal ikke benyttes til intermitterende drift.

Høydene refererer seg til Kartverkets høydesystem (NN 2000).

Reguleringsgrensene skal markeres med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Vannslipping

Det skal slippes minstevannføring forbi inntaksdammen hele året etter følgende regime:

01.05 – 15.09: 12 m³/s

16.09 – 22.09: gradvis nedtrapping fra 12 til 7 m³/s

23.09 – 30.04: 7 m³/s

Det skal til enhver tid slippes vann i fiskepassasjen. Fordeling av minstevannføringen mellom fiskepassasje og dammens overløp/luker fastsettes i samråd med fiskefaglig ekspertise.

Det skal avsettes et årlig vannvolum på 7 mill m³ som kan nyttes til lokkevannslipp.

NVE kan etter søknad gi tillatelse til utprøving av ulike minstevannføringsregimer innenfor rammen av det vannvolumet som forslaget til minstevannføring og lokkevann tilsværer. Varige justeringer i reglementet innenfor de gitte rammene, fastsettes av NVE, etter anbefalinger fra fiskefaglig ekspertise og Miljødirektoratet.

Det skal installeres en omløpsventil i kraftverket med kapasitet på minimum 7 m³/s.

Dersom tilsiget er mindre enn kravet til minstevannføring skal hele tilsiget slippes forbi. Kraftverket skal i slike tilfeller ikke være i drift.

Alle vannføringsendringer skal skje gradvis, og typisk start-/stoppkjøring skal ikke forekomme.

3.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at damanlegget til enhver tid er i god stand. Dersom det forlanges, skal også nedbørmengder, temperaturer, snødybde m.v. observeres og noteres.)

4.

Dersom vannslippet etter dette reglementet medfører vesentlige skader og ulemper for naturmiljø, kan Miljødirektoratet be om at endringer i reglementet tas opp til vurdering etter 6 år etter idriftsettelse av Tolga kraftverk.

Viser det seg at manøvrering og vannslipping etter dette reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Forandringer i reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglementet avgjøres av Olje- og energidepartementet.

Anleggskonsesjon

Meddelt:

Opplandskraft DA

Organisasjonsnummer: 944 237 631

Dato: 22.06.2018

Varighet: 21.04.2047

Ref.: 200905154-171

Kommune: Tolga

Fylke: Hedmark

I medhold av lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 3-1, jf. forskrift av 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften) § 3-1 gis Opplandskraft DA under henvisning til søknad av 20.10.2012, NVEs notat *Bakgrunn for innstilling* av 1.7.2015, kgl.res. av 21.4.2017 og Olje- og energidepartementets vedtak av i dag, anleggskonsesjon.

Anleggskonsesjonen erstatter anleggskonsesjon meddelt ved kgl. res. 21.04.2017, og gir rett til å bygge og drive følgende elektriske anlegg:

- Tre stk. generatorer hver med ytelse 20 MVA og spenning 13,2 kV.
- En transformator med ytelse 60 MVA og omsetning 13,2/132 kV.
- En ca. 200 meter lang jordkabel fra Tolga kraftverk i fjell til koblingsfelt i friluft, med nominell spenning 132 kV og minimum tverrsnitt 3x1x400 TSLE.
- En ca. 3,6 kilometer lang kraftledning fra kraftverksportalen til nye Tolga transformatorstasjon ved Storbekken, med nominell spenning 132 kV og minimum tverrsnitt 3xFeAl 120. Innføringen til transformatorstasjonen skal følge alternativ 1.2.
- Nødvendig høyspennings apparatanlegg.

Anleggene skal bygges som vist i figur merket «situasjonsplan Tolga kraftverk». Traseen for kraftledningen skal bygges slik det fremgår av kart Merket «Utbyggingsalternativ 3A og 3B». Figur og kart er vedlagt denne konsesjonen.

Vilkår

De til enhver tid gjeldende vilkår fastsatt i eller i medhold av energiloven gjelder for konsesjonæren. I tillegg fastsettes med hjemmel i energiloven § 3-5 annet ledd følgende spesielle vilkår:

1. Varighet

Konsesjonen gjelder inntil 21.04.2047.

2. Fornyelse

Konsesjonæren skal søke om fornyelse av konsesjonen senest seks måneder før konsesjonen utløper. Dersom konsesjonæren ikke ønsker fornyet konsesjon, skal det innen samme frist gis melding om dette.

3. Bygging

Anlegget skal være ferdigstilt, bygget i henhold til denne konsesjonen og idriftsatt innen den frist som er satt i konsesjon etter vannressursloven.

Konsesjonæren kan søke om forlengelse av fristen for ferdigstillelse, bygging og idriftsettelse. Slik søknad skal sendes senest seks måneder før utløpet av fristen.

Konsesjonen bortfaller dersom fristen for ferdigstillelse, bygging og idriftsettelse ikke overholdes.

4. Drift

Konsesjonæren skal stå for driften av anleggene og plikter å gjøre seg kjent med de til enhver tid gjeldende regler for driften.

Bytte av driftsansvarlig selskap krever overføring av konsesjon. Eventuelt framtidig skille mellom eierskap og drift av anleggene konsesjonen omfatter, krever også godkjenning fra NVE. Godkjenning kan gis etter søknad.

5. Nedleggelse

Dersom konsesjonær ønsker å legge ned anlegget mens konsesjonen løper, skal det søkes NVE om dette. Nedleggelse kan ikke skje før vedtak om riving er fattet.

6. Endring av konsesjon

NVE kan fastsette nye vilkår for anlegget dersom det foreligger sterke samfunnsmessige interesser.

7. Tilbakekall av konsesjon

Konsesjonen kan trekkes tilbake dersom konsesjonæren tas under konkursbehandling, innleder gjeldsforhandling, eller på annen måte blir ute av stand til å oppfylle sine plikter etter konsesjonen.

8. Overtredelse av konsesjonen eller konsesjonsvilkår

Ved overtredelse av konsesjonen eller vilkår i denne konsesjonen kan NVE bruke de til enhver tid gjeldende reaksjonsmidler etter energilovgivningen eller bestemmelser gitt i medhold av denne lovgivningen.

NVE kan også i slike tilfeller på ethvert tidspunkt pålegge stans i bygging.

9. Byggtekniske krav

Utbygger skal påse at transformatorbygget etableres i samsvar med kravene i forskrift om tekniske krav til byggverk (FOR 2017-06-19-840), så langt disse kravene passer for bygget.

Situasjonsplan Tolga kraftverk

